

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ Й ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА
ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ Й СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА
ЖУРНАЛІСТИКИ

ПРОЄКТ «ХЕРСОН: ХРОНІКИ ОКУПАЦІЇ»

Кваліфікаційна робота (проєкт)
на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

Виконала: студентка 461 групи

Спеціальності 061 Журналістика

Освітньої програми

Журналістика

Луценко Софія Романівна

Наукова керівниця: доцентка кафедри

української і слов'янської філології та

журналістики, кандидатка філологічних наук

Юріна Ю.М.

Рецензентка: Савуля Т., кореспондентка-

фрілансерка телеканалу “Ми Україна”, членкиня

Херсонської обласної організації НСЖУ

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ЖУРНАЛІСТСЬКІ ПРОЄКТИ ПРО ВІЙНУ В УКРАЇНСЬКОМУ МЕДІАПРОСТОРІ.....	5
1.1. Жанрово-тематичне розмаїття журналістських проєктів про війну та окупацію міст	5
1.2. Аналіз журналістських проєктів про окупацію та війну в Україні	13
РОЗДІЛ 2. СТВОРЕННЯ ЖУРНАЛІСТСЬКОГО ПРОЄКТУ «ХЕРСОН: ХРОНІКИ ОКУПАЦІЇ».....	18
2.1. Підготовка матеріалу для проєкту	18
2.2. Технічна реалізація проєкту	23
ВИСНОВКИ.....	26
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	29

ВСТУП

У сучасних умовах війна набуває не лише військового, а й інформаційного виміру. Документування подій, що відбуваються на окупованих територіях, є важливим для історичної пам'яті, фіксації воєнних злочинів та боротьби з дезінформацією. Журналістика виконує ключову роль у висвітленні подій війни, а цифрові технології сприяють швидкому поширенню достовірної інформації та створенню мультимедійних проєктів. Тема окупації українських міст уже стала об'єктом уваги українських журналістських ініціатив. Такі проєкти, як «Куп'янськ: історія окупації одного міста», «Голоси окупації», а також документальні серії від «Слідство.Інфо» та Ukraïner, аналізують різні аспекти війни. Водночас комплексного дослідження, що всебічно висвітлює події окупації саме Херсона, на сьогодні немає. Це визначає унікальність журналістського проєкту *«Херсон: хроніки окупації»* та зумовлює його актуальність.

Об'єктом дослідження є журналістські проєкти, що висвітлюють тему окупації українських територій.

Предметом дослідження є особливості жанрового, тематичного та мультимедійного оформлення журналістського проєкту *«Херсон: хроніки окупації»*.

Метою роботи є аналіз специфіки висвітлення окупації Херсона та створення журналістського проєкту, що документує події на основі архівних матеріалів, свідчень очевидців та мультимедійного контенту.

Завдання:

1. Охарактеризувати жанрово-тематичне розмаїття журналістських проєктів про війну та окупацію.
2. Проаналізувати вже створені журналістські проєкти, присвячені темі окупації міст.
3. Дослідити методи збору та перевірки інформації для журналістських матеріалів про окупацію.
4. Визначити особливості структури та мультимедійного контенту проєкту *«Херсон: хроніки окупації»*.

5. Описати технічну реалізацію вебплатформи, способи адаптації контенту для зручного сприйняття аудиторією.

Методи дослідження: контент-аналіз, описовий метод, порівняльний аналіз, інтерв'ювання, методи цифрової журналістики.

Теоретичне значення дослідження полягає у доповненні наукового дискурсу щодо документування війни засобами журналістики, аналізу жанрових та тематичних особливостей висвітлення окупації міст у медіапроєктах.

Практичне значення роботи полягає у створенні унікального журналістського продукту, що документує злочини окупаційного режиму в Херсоні. Зібрані матеріали можуть бути використані правозахисними організаціями, істориками, журналістами та дослідниками як доказова база та джерело інформації про події тимчасової окупації.

Структура дослідження: кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаної літератури та додатків.

РОЗДІЛ 1. ЖУРНАЛІСТСЬКІ ПРОЄКТИ ПРО ВІЙНУ В УКРАЇНСЬКОМУ МЕДІАПРОСТОРИ

1.1. Жанрово-тематичне розмаїття журналістських проєктів про війну та окупацію міст

«Мас-медіа традиційно мають великий вплив на суспільство. Зазвичай він зростає в період соціальних катаклізмів, різких зламів у житті людей. Україна зараз переживає саме такий період» [3], – зазначав ще у 2011 році Зігфрід Вайшенберг у навчальному посібнику «Новинна журналістика». Попри часовий розрив, це твердження зберігає свою актуальність, оскільки значення журналістики у висвітленні воєнних подій та їхніх наслідків суттєво зросло.

У сучасному українському медіапросторі спостерігається значне жанрово-тематичне розмаїття журналістських проєктів, присвячених висвітленню війни та окупації міст. Це розмаїття охоплює формати документальних розслідувань, інтерв'ю, спеціальних репортажів, мультимедійних проєктів та інтерактивних платформ. Кожен із цих форматів виконує не лише інформаційну, а й архівну, аналітичну та соціокультурну функції — від фіксації злочинів до формування історичної пам'яті й міжнародного іміджу України.

Документальні розслідування є одним із ключових жанрів журналістики, що забезпечують глибокий аналіз подій і виявлення прихованих аспектів воєнних дій. Такі матеріали часто ґрунтуються на свідченнях очевидців, аналізі документів та інших джерелах інформації. Відповідно до визначення, *«документальне дослідження — це те, яке отримує інформацію шляхом збору, організації та аналізу письмових, усних чи аудіовізуальних документальних джерел» [7].*

Зростання ролі документальних форматів у контексті війни зумовлено не лише суспільним запитом на правду, а й необхідністю збереження доказів для юридичних і меморіальних цілей. Як зазначають дослідники О. Д. Левченко та В. І. Шульгіна, *«документальні фільми, репортажі та хроніки, створені українськими журналістами та документалістами, набули особливого значення як засоби боротьби за правду та справедливість. Вони слугують доказовим матеріалом для майбутніх судових процесів, архівом війни, а також*

інструментом контрпропаганди на світовій арені. Унікальність української документалістики полягає в її здатності не лише доносити реалії війни до міжнародної спільноти, а й емоційно впливати на глядача, формуючи його ставлення до агресії та сприяючи солідарності з Україною» [13].

Прикладом вдалого використання жанру документального розслідування в українській журналістиці є фільм *«Окупація: ціна слова»*, створений командою «Слідство.Інфо» [19]. Стрічка присвячена переслідуванням українських журналістів у тимчасово окупованих містах, їхньому рішенню залишитися в регіонах, захоплених російськими військами, та фіксувати реальність попри ризик затримань, катувань і тиску. У фільмі використано реальні свідчення постраждалих медійників, архівні фото, фрагменти з камер спостереження, а також аналітичні коментарі експертів. Таким чином, він не лише документує конкретні епізоди репресій, а й окреслює загальні механізми інформаційного терору, що здійснювався окупаційною владою. Стрічка є прикладом поєднання журналістського розслідування з правозахисною місією, виконуючи функцію як доказу воєнних злочинів, так і етичного свідчення на користь свободи слова.

Цей емоційно-аргументативний потенціал документальних журналістських матеріалів забезпечує не лише глибину аналітики, а й ефективність у протидії дезінформації — що є особливо важливим в умовах сучасної гібридної війни.

Інтерв'ю з очевидцями та учасниками подій є важливим жанром журналістики, що дозволяє не лише зафіксувати перебіг воєнних дій, а й передати особисті переживання, внутрішні реакції та емоційний стан людей, які безпосередньо зіткнулися з війною. Такий формат значною мірою сприяє розкриттю людського виміру конфлікту, висвітлює психологічні, етичні та соціальні аспекти життя в умовах надзвичайної ситуації. У роботі з інтерв'ю, особливо коли йдеться про травматичний досвід, журналістові важливо дотримуватися принципів ретельної підготовки, емпатійного ставлення та етичної відповідальності за зміст отриманої інформації [10].

На практиці ефективність цього жанру підтверджують проекти *«Голоси окупації»* від Ukraïner [5] та *«Голоси окупації. Лисичанськ»* від Свідомі [4]. У

першому випадку реалізовано серію інтерв'ю, зосереджених на особистому досвіді громадян, які жили в окупації. Поєднання відео- та текстових форматів сприяє створенню глибокого емоційного зв'язку між героями та аудиторією. У другому — подано серію свідчень мешканців Лисичанська у форматі прямої мови, що підсилює ефект документальності. Усі ці підходи засвідчують значущість інтерв'ю не лише як засобу збору фактів, а й як способу донесення правди через особистісні свідчення.

Теоретичну основу розуміння жанру інтерв'ю в українській журналістиці поглиблює дослідження Наталії Симоніної *«Класифікація сучасного телевізійного інтерв'ю»* [18]. Авторка пропонує системну типологію інтерв'ю за трьома критеріями: формою (синхрон і власне інтерв'ю), змістом (інформаційне, аналітичне, портретне) та тональністю (жорстке й м'яке). Визначаючи інтерв'ю як *«аудіовізуальний продукт, що виникає у процесі спілкування журналіста зі спікером на теми, актуальні для глядача»*, дослідниця підкреслює важливість емоційної взаємодії між інтерв'юером і героєм, особливо у випадках висвітлення конфліктних або травматичних тем [18].

Особливої актуальності набуває класифікація за змістом, відповідно до якої інформаційне інтерв'ю спрямоване на встановлення фактів, аналітичне — на пояснення й оцінки, а портретне — на створення образу особистості. У межах журналістської практики кожен із цих підходів виконує свою функцію, проте на практиці найчастіше застосовуються змішані форми. Симоніна наголошує, що *«портретне інтерв'ю є синтезом інформаційного та аналітичного типів»*, оскільки поєднує фактичні дані, інтерпретації й особистісні характеристики [18].

Зокрема, під час підготовки журналістського проєкту *«Херсон: хроніки окупації»* було проведено інтерв'ю з українським військовослужбовцем, яке, за цією класифікацією, можна віднести до портретно-аналітичного типу. Воно поєднує хронологічну реконструкцію подій з емоційними коментарями та суб'єктивними оцінками, спрямованими на осмислення травматичного досвіду війни. За тональністю це інтерв'ю тяжіє до м'якої форми, оскільки не містить конфронтаційної складової, а натомість підкреслює довіру між журналістом та співрозмовником — що є особливо важливим при висвітленні чутливих тем.

Отже, звернення до класифікації телевізійного інтерв'ю дає змогу не лише структурувати журналістський матеріал, а й обрати оптимальну форму подачі з урахуванням етичних і жанрових вимог. Це особливо актуально в умовах війни, коли інтерв'ю виступає не лише засобом збирання інформації, а й інструментом документування та збереження історичної пам'яті.

Репортаж як жанр відіграє особливу роль у висвітленні соціально значущих подій, зокрема у воєнний час, коли важливо не лише інформувати, а й передавати атмосферу, настрій, емоційний стан героїв. У цьому контексті виправданою є думка українського журналіста й дослідника Володимира Павліва, який наголошує на синтетичному характері репортажу: *«Репортаж — синтетичний жанр, він поєднує у собі елементи низки інших журналістських жанрів (як-от звіт, інтерв'ю, хроніка тощо), має ґрунтовну теоретичну основу і широко застосовується в журналістській практиці — як у друкованих виданнях, так і на радіо й телебаченні»* [15]. Особливість репортажу полягає також у глибокій сенсорній зануреності: *«Добрий репортаж має “смак” і “запах”, у ньому проявляються найделікатніші кольори і звуки реальності, він демонструє, яким є справжнє життя “на дотик”»*. Таким чином, репортаж дає змогу передати ті грані реальності, які залишаються недоступними для більш аналітичних або новинних форматів.

Саме завдяки здатності відтворювати як фактичний, так і емоційний вимір події, цей жанр нерідко виходить за межі періодичних публікацій і трансформується у форму документального фільму чи книжкового видання [15]. Це особливо актуально у висвітленні досвіду окупації, де важливими є не лише обставини подій, а й спосіб їхнього проживання очевидцями. Репортаж у такому випадку виступає жанровим містком між фактом і переживанням, даючи змогу журналістові зберегти документальність і водночас передати глибину людського досвіду.

Враховуючи сенсорну природу жанру, яку підкреслює Володимир Павлів, можна стверджувати, що репортаж не просто інформує, а створює ефект присутності, наближаючи аудиторію до реальності подій. Такий ефект особливо значущий у періоди суспільних катастроф, зокрема під час війни. Адже коли

події мають високий ступінь соціального й емоційного навантаження, репортаж трансформується із жанру спостереження на інструмент документування реальності, що змінюється на очах.

У цьому контексті воєнний репортаж набуває ще більшого значення. Він виходить за межі звичайного фіксування фактів, поєднуючи журналістську місію інформування із завданням емоційного впливу, формування історичної пам'яті та міжнародної солідарності. Як слушно зазначає дослідниця Олена Усманова, воєнні репортажі є *«одним із найскладніших жанрів журналістики»*, адже часто створюються *«в особливо небезпечних умовах, коли журналісти працюють під обстрілами в зонах бойових дій або на прифронтових територіях»*. Основне їхнє завдання полягає в тому, щоб *«забезпечити об'єктивне висвітлення подій»* попри надзвичайні ризики та фізичну небезпеку [21].

Таким чином, у період війни репортажі набувають не лише інформаційного, а й стратегічного значення — вони впливають на формування світової громадської думки, мобілізують підтримку міжнародної спільноти. Репортаж стає частиною комунікаційної боротьби, у якій журналіст — не просто спостерігач, а безпосередній учасник подій, що документує історію в реальному часі.

У науковому дослідженні Наталії Букіної окреслено фундаментальні особливості жанру воєнного репортажу як специфічної форми журналістського викладу. Дослідниця підкреслює, що звичні характеристики класичного репортажу — оперативність, об'єктивність, динамізм, лаконізм — у випадку війни набувають нових відтінків і посилюються, доповнюючись експресією, високим емоційним напруженням, а також обов'язковою присутністю ілюстративного матеріалу [2].

Букіна формулює жанрову класифікацію воєнного репортажу, виокремлюючи три основні типи:

- Репортаж-інтерв'ю — матеріали, побудовані на свідченнях очевидців або учасників подій, що створюють ефект присутності завдяки діалогічній формі та емоційній достовірності;

- Художній репортаж — тексти, насичені метафорами, алегоріями, розгорнутими описами, які передають атмосферу подій через літературні засоби виразності; особливо ефективні в умовах браку фото- чи відеофіксації;

- Класичний фактологічний репортаж — документальні описи воєнних подій із чіткою хронологією, лаконічною формою викладу та мінімізацією авторських коментарів; мають особливу цінність для архівування й юридичних потреб.

Важливо, що, на думку дослідниці, воєнний репортаж не лише транслює інформацію, а й виконує виховну функцію — формує патріотичну свідомість, мобілізує моральні ресурси суспільства, а в окремих випадках навіть стимулює солідарність і спротив. Як резюмує Букіна, ключовою ознакою воєнного репортажу є екстремальні умови його створення — фактор, що впливає і на зміст, і на форму, вимагаючи від журналіста не лише професійних навичок, а й фізичної витривалості, психологічної стійкості та етичної відповідальності [2].

Доповнюючи концептуальне розуміння репортажу як синтетичного жанру, що поєднує елементи аналітики, інтерв'ю, хроніки й наративного письма, важливо звернути увагу на одну з його сучасних трансформацій — спецрепортаж. На думку дослідника Олександра Сиви, спецрепортаж є *«одним із найглибших жанрів журналістики»*, який дає змогу не лише фіксувати хід подій, а й аналізувати окремі аспекти війни, зосереджуючи увагу на контекстах, мотивах і наслідках. Його відмінність полягає у комплексності подачі, аналітичному підході, ґрунтовному дослідженні обставин та акценті на персональних історіях [20].

Таке розуміння спецрепортажу корелює з позицією Володимира Павліва, який підкреслює багатошаровість репортажу та його здатність передавати *«смак», «запах» і «звуки» реальності*. У воєнному контексті ця сенсорність стає не просто художнім прийомом, а інструментом емпатійного відтворення травматичного досвіду, зокрема через глибокі розмови з ключовими учасниками подій. У цьому сенсі спецрепортаж функціонує як поглиблений репортаж із розширеним аналітичним та візуальним виміром.

У сучасних умовах війни спецрепортаж, за спостереженням Сови, розвивається у мультимедійному середовищі, що передбачає інтерактивну подачу матеріалу, використання відео, графіки, аудіозаписів, карт тощо. Це не лише підсилює вплив, а й відповідає новим стандартам споживання медіаінформації в цифрову добу. Відтак воєнний спецрепортаж перетворюється на жанрову форму, що поєднує документальну точність, емоційність і технологічну інтеграцію.

Таким чином, інтеграція підходів Павліва, Усманової, Букіної та Сови дає змогу сформувати комплексне уявлення про воєнний репортаж як жанр, що поєднує факт, емоцію, аналітику та технологічну гнучкість. Його еволюція є відповіддю не лише на виклики журналістської професії в умовах війни, а й на зміну комунікативного ландшафту, в якому читач або глядач очікує не просто інформації, а повноцінного занурення в реальність подій, зафіксовану очима очевидця.

У зв'язку з цим трансформація репортажу не обмежується лише жанрово-змістовими характеристиками, а поширюється також на формати подачі матеріалу. В умовах цифровізації та зміни моделей медіаспоживання зростає роль новітніх форм — зокрема мультимедійних проєктів та інтерактивних платформ, які стали логічним продовженням розвитку жанру. Вони дозволяють розширити межі журналістського викладу, інтегруючи різні типи контенту й змінюючи способи взаємодії аудиторії з інформацією.

Мультимедійні проєкти та інтерактивні платформи поєднують текстовий, візуальний і аудіоконтент, що забезпечує глибше занурення аудиторії в події та сприяє повнішому розумінню контексту. Такі формати часто включають інтерактивні карти, інфографіку, відео- та фотоматеріали, що підвищує їхню привабливість та інформативність. *«Це особливо важливо в умовах інформаційного перенасичення, коли аудиторія надає перевагу матеріалам, які можна швидко та легко споживати»* [22].

Яскравим прикладом такого формату є проєкт *«Куп'янськ: історія окупації одного міста»* [11], у якому вдало поєднано різні жанрові та форматні рішення для комплексного висвітлення досвіду життя під окупацією.

У межах трансформації жанрових форматів журналістики в умовах цифровізації та війни особливу роль відіграє лонгрід — сучасна форма медійного викладу, що забезпечує глибоке занурення в тему завдяки поєднанню наративної структури з мультимедійними засобами.

Згідно з дослідженням К. О. Кушпет, лонгрід є специфічним підвидом журналістського матеріалу, який вирізняється багатофункціональністю, мультимедійністю та здатністю охоплювати значний обсяг інформації. Авторка підкреслює, що завдяки своїм технічним і структурним характеристикам лонгріди набули популярності серед аудиторії, адже дозволяють використовувати сучасні технології, забезпечують зручність сприйняття логічно впорядкованого змісту та передбачають можливість відкладеного перечитування.

Особливо ефективними лонгріди є у висвітленні дискусійних тем, складних життєвих історій, особистісних наративів і матеріалів про війну, які не можуть бути повноцінно реалізовані у скорочених форматах [12].

Щоб доповнити аналіз жанрового багатоманіття медіапроектів про війну й окупацію міст, варто зосередитися також на тематиці, яка визначає змістове наповнення журналістських матеріалів у межах кожного з розглянутих форматів. Їхній контент охоплює широкий спектр воєнної реальності — від документування воєнних злочинів, порушень прав людини, наслідків окупаційного режиму та руйнування інфраструктури — до історій виживання, громадянського спротиву, взаємної солідарності й психоемоційного стану цивільних і військових.

Документальні розслідування зосереджуються на зборі доказової бази щодо катувань, зникнень, інформаційного терору та злочинів проти журналістів.

Інтерв'ю передають особисті свідчення людей, які зазнали окупації, пережили евакуацію або втратили домівки.

Репортажі фіксують атмосферу бойових дій і процес повернення звільнених територій до мирного життя.

Спецрепортажі заглиблюються в аналіз окремих аспектів конфлікту — життя під окупацією, гуманітарної ситуації, воєнної логістики, взаємодії цивільних із військовими.

Мультимедійні платформи наочно відображають мапи бойових дій, структуру окупаційної влади, хронологію звільнення регіонів.

Лонгріди подають глибокі наративи про трагічні події, персональні драми, історії волонтерства, евакуації, спротиву чи повернення до зруйнованих осель.

Таким чином, тематика журналістських матеріалів у межах воєнної медіарепрезентації охоплює як масштабні суспільно значущі події, так і приватні особисті історії, формуючи багатовимірну картину реальності війни. Це дозволяє не лише забезпечити глибину інформування, а й сприяє формуванню колективної пам'яті та громадянської свідомості.

Узагальнюючи, жанрово-тематичне розмаїття журналістських проєктів про війну та окупацію міст в українському медіапросторі забезпечує всебічне висвітлення подій, задовольняючи інформаційні потреби різних сегментів аудиторії та сприяючи формуванню об'єктивної картини реальності.

1.2. Аналіз журналістських проєктів про окупацію та війну в Україні

Журналістські проєкти, що висвітлюють війну та окупацію українських міст, відіграють ключову роль у документуванні подій, формуванні суспільної думки та боротьбі з дезінформацією. Вони реалізуються у різних форматах, кожен із яких має власну специфіку та підходи до подачі матеріалу.

Одним із проєктів, що підлягає аналізу у контексті висвітлення війни та окупації, є *«Куп'янськ: історія окупації одного міста»* [11]. Саме ця ініціатива стала поштовхом для розробки концепції нашого дослідження, присвяченого окупації Херсона, що свідчить про її значний вплив на розвиток медійних практик документування воєнних злочинів.

Проєкт представлений у форматі мультимедійного лонгріду, який поєднує документальне дослідження із хронологічним висвітленням подій. Основою матеріалу є архівні джерела, супутникові знімки, інтерактивні карти, відео- та фотодокази, а також вставки із зафіксованими фактами діяльності колаборантів.

Крім того, використовуються OSINT-методи, що забезпечують верифікацію отриманих даних та підвищують достовірність поданої інформації.

Структура проєкту сприяє глибокому зануренню у події, починаючи з перших днів окупації, розгляду змін у функціонуванні міста під контролем російських військ, звільнення території Збройними силами України та аналізу наслідків окупації для місцевого населення. Використання мультимедійних інструментів дозволяє комплексно відтворити реальну картину подій, поєднуючи аналітичний підхід із візуальними доказами, що посилює аргументованість і переконливість представленої інформації.

Окремою складовою проєкту є міні-свідчення очевидців, які доповнюють основний контент персональними розповідями жителів окупованого міста. Це дозволяє не лише зафіксувати історичні події, а й передати суб'єктивне сприйняття ситуації людьми, які безпосередньо її пережили. Подібний підхід підвищує рівень емоційної взаємодії з аудиторією та сприяє більшій довірі до поданих матеріалів.

Таким чином, *«Куп'янськ: історія окупації одного міста»* є багатовимірним дослідницьким проєктом, що інтегрує різні медійні формати та підходи до роботи з інформацією, що робить його ефективним прикладом фіксації та аналізу подій війни в українському медіапросторі.

Серед значущих журналістських ініціатив, що висвітлюють тему війни та окупації, особливе місце займає проєкт *«Голоси окупації»* від «Ukrainer»[5]. Він спрямований на документування особистих історій людей, які перебували під контролем російських військ та змогли евакуюватися. Основна увага зосереджена на індивідуальному досвіді очевидців, що дозволяє глибше розкрити психологічні та соціальні аспекти життя в окупації.

Структура проєкту побудована навколо серії якісних інтерв'ю, що забезпечують достовірність поданої інформації та створюють ефект безпосередньої присутності читача в описаних подіях. Учасники поділяються власними переживаннями, розповідаючи про реалії життя в окупованих містах, труднощі евакуації та емоційні наслідки пережитого досвіду. Використання

якісного інтерв'ювання дозволяє не лише отримати розгорнуті відповіді від героїв, а й забезпечує автентичність викладених фактів.

Формат матеріалів має мультимедійний характер, що дозволяє зробити проєкт більш наочним та емоційно виразним. Основний текст доповнюється фотографіями, які візуалізують розповіді очевидців, створюючи більш глибоку прив'язку до конкретних подій. Таке поєднання текстового та візуального контенту підвищує залученість аудиторії та сприяє кращому сприйняттю матеріалу.

Особливістю проєкту є те, що всі історії згруповані у спеціально створеній рубриці, яка забезпечує систематизацію контенту та його зручну навігацію. Це спрощує доступ користувачів до матеріалів, дозволяючи легко орієнтуватися в структурі проєкту та знаходити потрібні історії.

Таким чином, «Голоси окупації» від «Ukrainian» є важливим журналістським проєктом, що поєднує документальний підхід із персональними розповідями, створюючи масштабний архів людських історій, які відображають реальність окупації та її наслідки. Завдяки поєднанню текстових та візуальних елементів проєкт не лише інформує суспільство, а й сприяє збереженню історичної пам'яті.

Наступним проєктом, дотичним до нашої тематики, є «Голоси окупації. Лисичанськ» від Свідомі [4]. Його особливістю є використання суто прямої мови очевидців без авторських коментарів, що створює ефект документального свідчення. Такий підхід дозволяє читачам самостійно осмислювати розповіді мешканців Лисичанська про обстріли, бої за місто та життя під окупацією.

Ініціатива зосереджена на персональних історіях, які відображають емоційний стан людей, їхній досвід перебування в зоні бойових дій, гуманітарну кризу та ставлення окупаційної влади до місцевого населення. Відсутність журналістських пояснень підсилює автентичність викладених фактів, дозволяючи глибше зануритися в події.

Текстовий формат матеріалу, без використання фото- чи відеоконтенту, забезпечує концентрацію на змісті. Проєкт виконує важливу документальну

функцію, фіксуючи свідчення очевидців як історичне джерело та елемент колективної пам'яті про окупацію.

«Слідство.Інфо» також створило документальний фільм «Окупація: ціна слова» [19], присвячений українським журналістам, які опинилися в умовах окупації та зазнали насильства з боку російських військових. У стрічці висвітлюється не лише їхній професійне рішення залишитися в захоплених містах, а й особистий досвід виживання в умовах фізичного та психологічного тиску.

Фільм реалізовано в аудіовізуальному форматі, що поєднує документальні свідчення, інтерв'ю з постраждалими, архівні матеріали та аналітичні коментарі експертів. Такий підхід сприяє глибшому розумінню ролі медіа під час війни та загроз, з якими стикаються репортери. Використання реальних відеофрагментів і динамічна візуальна подача підсилюють емоційний ефект, створюючи ефект занурення в події.

Окрему увагу приділено питанням безпеки журналістів, методам залякування та репресій, які застосовують окупанти, а також впливу пропаганди на інформаційний простір. Присутність героїв у кадрі й можливість почути їхні свідчення напряду підсилює достовірність матеріалу та залученість глядачів.

Таким чином, «Окупація: ціна слова» виконує не лише інформаційну, а й документальну функцію, фіксуючи злочини проти представників медіа. Фільм є важливим джерелом для майбутніх досліджень щодо переслідування журналістів у воєнний час і підтверджує значущість незалежної преси в умовах збройного конфлікту.

На завершення доцільно доповнити розгляд узагальненими характеристиками кожного з проєктів, що дозволяють остаточно конкретизувати їхню жанрову специфіку та медійну функцію.

Проєкт «Куп'янськ: історія окупації одного міста» вирізняється глибокою структурною організацією та продуманим поєднанням тексту, візуального контенту й картографічних елементів. Його сильна сторона — поєднання журналістського розслідування з інтерактивною формою подачі, що забезпечує високу інформативність і глибоке занурення в контекст подій.

Інший проєкт — «Голоси окупації» від Ukraïner — акцентує на гуманітарному вимірі воєнного досвіду через персональні історії та емоційно забарвлені інтерв'ю. Завдяки візуальному супроводу й якісному сторітелінгу, проєкт формує глибоке емоційне залучення аудиторії й виконує важливу просвітницьку функцію.

«Голоси окупації. Лисичанськ» — приклад крайньої концентрації на автентичності свідчень. Відмова від візуального ряду та журналістських ремарок підкреслює документальність матеріалу й сприяє його сприйняттю як історичного джерела у форматі «живої пам'яті».

Документальний фільм «Окупація: ціна слова» репрезентує кінематографічне свідчення про професійну та моральну стійкість журналістів в умовах окупації та терору. Аудіовізуальна форма подачі, глибина сюжетної лінії та аналітичний супровід забезпечують проєкту високий резонанс як у журналістських, так і в правозахисних середовищах.

Загалом, усі розглянуті ініціативи — попри жанрові та форматні відмінності — спрямовані на документування злочинів, фіксацію персональних історій, що репрезентують досвід життя під окупацією, а також протидію дезінформації. Мультимедійні лонгріди поєднують аналітику з інтерактивними елементами; текстові проєкти акцентують увагу на прямій мові свідків; документальні фільми — забезпечують максимальний емоційний вплив завдяки візуальним засобам. Така жанрова й технічна варіативність дозволяє охопити широку аудиторію — від тих, хто шукає глибокий фактологічний аналіз, до тих, хто потребує емоційного співпереживання.

Таким чином, розглянуті журналістські проєкти роблять вагомий внесок у збереження історичної пам'яті та формування доказової бази воєнних злочинів у сучасному українському медіапросторі.

РОЗДІЛ 2. СТВОРЕННЯ ЖУРНАЛІСТСЬКОГО ПРОЄКТУ

«ХЕРСОН: ХРОНІКИ ОКУПАЦІЇ»

2.1. Підготовка матеріалу для проєкту

Підготовка журналістського проєкту *«Херсон: хроніки окупації»* передбачала багаторівневу роботу зі збору, верифікації та аналітичного опрацювання джерел, що відображають особистий і колективний досвід мешканців Херсонщини в умовах тимчасової окупації. Базовим принципом при створенні проєкту було прагнення до документальної точності, етичної чутливості та історичної відповідальності.

Першим етапом дослідницької частини стало проведення онлайн-опитування серед вільних респондентів — громадян, які проживали на території міста Херсон або прилеглих населених пунктів у період активних бойових дій та окупації. Опитування було реалізоване за допомогою платформи «Google Форми» [26], що забезпечило зручний формат заповнення анкети та оперативний збір відповідей. Анкету поширювали через особисті, громадські та волонтерські мережі з метою залучення максимально широкого кола очевидців.

Структура анкети передбачала відкриті запитання, згруповані за тематичними блоками. Такий підхід дозволив отримати не лише фактологічну інформацію, а й емоційні, психологічні та світоглядні реакції респондентів, що надало проєкту глибини й автентичності.

Перший блок був присвячений початку повномасштабного вторгнення: де перебував респондент 24 лютого 2022 року, як саме він дізнався про початок війни. Ці відповіді дали змогу реконструювати індивідуальне сприйняття першого шоку, сформувані експозицію кожної історії й надати їй особистісного виміру. Матеріал цього блоку інтегрується у вступні частини текстових наративів, створюючи контекст і атмосферу початку подій.

Другий блок стосувався перших днів окупації. Респонденти описували свої емоційні реакції, доступ до базових ресурсів (їжі, води, зв'язку), а також зміни у повсякденному житті. Ці свідчення лягли в основу описових фрагментів, що деталізують умови життя в окупації. Їх інтеграція у формат лонгріду відбувалася

шляхом включення фрагментів прямих цитат, що посилює емоційну достовірність.

Третій блок — форми спротиву — охоплював участь респондентів у мітингах, публічних і непублічних актах опору, активності у соціальних мережах. Ці епізоди стали основою сюжету про громадянську мужність, відображеного в окремих історіях спротиву. Вони формують драматичну лінію наративу, посилюючи патріотичний і мобілізаційний ефект.

Четвертий блок — переслідування і насильство — стосувався досвіду репресій, обшуків, викрадень, психологічного та фізичного тиску. Такі свідчення потребували особливо делікатного опрацювання, однак стали основою для сегментів, що висвітлюють порушення прав людини. У структурі проєкту ці епізоди подано у вигляді вставок із прямими цитатами.

П'ятий блок — психологічна стійкість — містив відповіді про те, що допомагало респондентам триматися, на що вони спиралися морально. Цей матеріал став джерелом філософського та рефлексивного змісту, що подається у формі цитат у фінальних частинах інтерв'ю для підкреслення внутрішньої сили мешканців окупованого міста.

Наступний блок був присвячений дню звільнення Херсона. Респонденти розповідали, де перебували в момент деокупації, як дізналися про подію, які емоції пережили. Ці свідчення інтегруються у кульмінаційні моменти наративів, створюючи емоційний підйом і завершуючи окремі сюжетні лінії.

Сьомий блок — ставлення до України, міста, війни після пережитого — дає змогу зафіксувати зміни в ідентичності та світогляді. Ці рефлексії мають аналітичну вагу, використовуються в узагальненнях і тематичних вставках мультимедійного проєкту.

Блок «Життя після звільнення» стосувався адаптації до нових умов і викликів після деокупації. Отримані відповіді дають змогу простежити тривалі наслідки окупації, вони інтегруються у фінальні частини наративу, де розкривається складність повернення до звичного життя.

Останній блок — «Послання тим, хто не жив в окупації» — дає змогу сформувати комунікативний міст між респондентами та аудиторією. Ці

звернення використовуються як фінальні меседжі в окремих історіях, створюючи ефект безпосереднього контакту з читачем або глядачем і підсилюючи морально-просвітницький вплив проєкту.

Загалом, така структура анкети дозволила побудувати кожен історію як завершену документальну одиницю з чіткою драматургією. Це підвищує якість журналістського продукту й забезпечує його релевантність як джерела суспільної пам'яті.

Також респондентів запитували про наявність особистих фото- та відеоматеріалів, що ілюструють їхній досвід, а також пропонували залишити контакт для уточнень. Усі відповіді надавалися добровільно, з дотриманням етичного принципу інформованої згоди. Більшість учасників дозволили використання свого імені або псевдоніма, з узагальненим соціальним статусом («жителька Херсона», «свідок окупації» тощо).

Другим важливим джерелом інформації для журналістського проєкту стало інтерв'ю з українським військовослужбовцем — безпосереднім учасником оборони та подальшого звільнення Херсона. У матеріалах проєкту його ідентифіковано за позивним «Морпіх 13». У форматі глибокої, структурованої розмови військовий докладно виклав події, що розгорталися зранку 24 лютого 2022 року, зокрема описав бойову обстановку в підрозділі та перші зіткнення на Херсонщині.

Значну увагу в інтерв'ю приділено проблемам логістики, нестачі озброєння та труднощам у координації між різними рівнями командування. У свідченні докладно описано хід боїв за Антонівський та залізничний мости, організований відступ українських сил під вогнем, а також ситуацію з військовими, які залишилися в місті й згодом приєдналися до основних підрозділів. Важливу роль у збереженні контролю над ситуацією відіграли взаємодія з місцевим підпіллям і волонтерами, які передавали розвіддані та сприяли координації артилерійського вогню.

Окрему увагу в інтерв'ю присвячено контрнаступу на правобережжі Херсонщини, зокрема операціям поблизу пам'ятника Кавуну та загрозі мінування Херсона перед відступом окупаційних військ. «Морпіх 13»

акцентував на тактичному рішенні українського командування дозволити супротивнику залишити місто без масштабних бойових дій, щоб уникнути масових жертв серед цивільного населення.

У фінальній частині розмови співрозмовник поділився оцінками сучасної ситуації в регіоні: триваючі обстріли житлових кварталів, брак засобів радіоелектронної боротьби та далекобійної артилерії, а також зростаюча психологічна виснаженість жителів, що негативно позначається на їхній вірі у швидке відновлення стабільності.

Це інтерв'ю стало ключовим контекстуальним блоком журналістського проєкту, доповнивши загальну картину подій свідченням безпосереднього учасника бойових дій. Воно передає не лише воєнний, а й людський вимір пережитого, поєднуючи хроніку подій із особистісним досвідом.

Для верифікації отриманих даних було використано метод OSINT. Було здійснено пошук у відкритих джерелах (фото- і відеоматеріали, публікації ЗМІ, повідомлення волонтерських ініціатив) для підтвердження часових рамок, географічних локацій та характеру подій, про які розповідали респонденти. Такий підхід дозволив зменшити ризики неточностей і доповнити наративну складову проєкту перевіреними фактами.

У контексті дослідження трансформацій повсякденного життя та ідентичності в умовах тимчасової окупації Херсона надзвичайно цінними виявилися академічні праці, що охоплюють різні аспекти цього феномену — від урбаністичного виміру до особистісного досвіду та культурного спротиву.

Зокрема, у дослідженні Дар'ї Мальчикової та Ігоря Пилипенка *«Окупаційний урбіцид: міський досвід і повсякденні практики населення»* [27] Херсон розглядається як приклад реалізації концепції непрямого, а згодом і прямого урбіциду. Автори виокремлюють низку структурних викликів, серед яких — мілітаризація міського простору, інформаційна окупація та економічна дестабілізація, що формували передумови для трансформації міської ідентичності. Особливу увагу приділено адаптаційним і безпековим практикам, які забезпечували виживання та опір на рівні повсякденного досвіду.

Доповненням до цієї урбаністичної перспективи є праця Галини Михайленко, зосереджена на індивідуальному досвіді евакуації з окупованого Херсона [14]. Дослідниця застосовує метод усної історії як інструмент реконструкції морально-психологічного виміру окупаційної дійсності. Процес виїзду з міста, як зазначається, був не лише логістично складним, а й емоційно навантаженим: страх, невизначеність і втома поєднувалися з рішучістю залишити небезпечний простір. У такий спосіб індивідуальні наративи стають джерелом глибшого розуміння мотивацій та внутрішніх станів цивільного населення.

У цьому ж руслі працює дослідження Олександра Черемісіна [23], який на основі масштабного усно-історичного опитування реконструює початок повномасштабного вторгнення та перші дні окупації Херсона. Зібрані свідчення вказують на загальну неготовність — як з боку населення, так і з боку місцевої влади. Зневажені бомбосховища, відсутність евакуаційних заходів, страх, паніка та інформаційний хаос стали тлом для стрімкої самоорганізації містян у загони ТРО, муніципальну варту та волонтерські ініціативи. Спогади херсонців дозволяють простежити не лише перебіг подій, а й емоційно-психологічні вектори спротиву, що не завжди піддаються кількісному виміру.

Водночас дослідження Наталії Петрової та Ірини Рудус [16] акцентує увагу на збереженні української ідентичності в умовах гібридної війни та окупації. Авторки виокремлюють чотири ключові маркери ідентичності — етнічну належність, історичну пам'ять, участь в українському інформаційному просторі та активне поширення культури — які зберігалися в херсонців навіть під тиском асиміляційної політики окупантів. Формами спротиву, що виконували також ідентифікаційну функцію, стали діяльність підпільного руху «Жовта стрічка», використання культурної символіки, партизанська преса, цифрові мітинги та мовна практика, що виконувала роль маркера «свій/чужий». Ідентичність у Херсоні не лише зберігалася, а й активізувалася як форма мирного спротиву й національної солідарності.

Усі згадані дослідження формують комплексну аналітичну рамку, що дозволяє осмислювати окупацію не лише як політичний чи воєнний факт, а як

багатовимірний досвід трансформації урбаністичного середовища, особистої та колективної поведінки, а також культурної самосвідомості.

Додатково до власного збору свідчень було проаналізовано публічні історії очевидців, оприлюднені на платформі «Свідок» [17], зокрема в розділі, присвяченому Херсонській області. Цей ресурс функціонує як незалежний архів воєнного досвіду цивільного населення, створений за принципом цифрової усної історії. У ньому зібрано персональні нотатки про арешти, допити, фільтраційні процедури, катування, колаборацію та допомогу українській армії. Свідчення мають чітку географічну та хронологічну прив'язку, що робить їх релевантним матеріалом як для фактологічного підтвердження, так і для журналістського відтворення атмосфери окупації.

Опрацювання матеріалів із цього ресурсу дозволило виявити спільні патерни — зокрема, страх перед обшуками, адаптацію до дефіциту зв'язку, внутрішній поділ між проукраїнським спротивом і пасивністю, зміну моделей виживання в умовах гуманітарної кризи. Ці дані були використані у формуванні фонових описів для лонгріду, а також для побудови узагальненого портрету херсонського досвіду окупації.

Таким чином, підготовчий етап забезпечив створення багатогранної наративної композиції журналістського проєкту, що спирається на перевірені факти, емпіричні свідчення, персональні історії та науковий аналіз. Такий підхід уможливив глибоке і документальне висвітлення подій окупації Херсона, сприяючи збереженню пам'яті, формуванню національного наративу спротиву й укріпленню зв'язку між журналістикою та усною історією.

2.2. Технічна реалізація проєкту

Реалізація журналістського проєкту *«Херсон: хроніки окупації»* передбачала створення документального мультимедійного лонгріду у форматі самостійної вебплатформи. Метою ресурсу є збереження, систематизація та поширення свідчень про російську окупацію Херсона, а також формування цифрової пам'яті про життя міста в умовах ізоляції. Основу проєкту становить поєднання особистих історій очевидців, документальних матеріалів,

аналітичного узагальнення та інтерактивних графічних елементів. Важливою характеристикою технічної реалізації стало створення ресурсу, який одночасно був би зручним для широкої аудиторії та відповідав етичним, змістовим і стилістичним вимогам висвітлення воєнної тематики.

Для створення вебсайту було обрано онлайн-конструктор Wix [28], який забезпечив необхідний баланс між візуальною виразністю, технічною адаптивністю та зручністю розробки. Платформа надала змогу реалізувати блокову структуру викладу, інтегрувати інструменти пошукової оптимізації, аналітики й мультимедійного контенту. Особливу увагу приділено адаптації сайту до мобільних пристроїв: завдяки функціоналу Wix впроваджено адаптивний дизайн, що гарантує коректне відображення на екранах смартфонів і планшетів без втрати функціональності чи візуальної якості.

У межах проєкту було застосовано Google Форми [26] для проведення первинного опитування мешканців Херсона, які проживали в місті під час окупації. Форму структуровано з використанням логіки розгалуження запитань, налаштовано обов'язкові й необов'язкові поля, що оптимізувало процес збору якісних свідчень. Після завершення анкетування дані було експортовано у форматі CSV й опрацьовано в Google Sheets. Відібрані фрагменти відповідей було інтегровано в лонгрід із дотриманням принципів анонімності або, за згодою респондентів, із зазначенням імен. Окремі уривки відповідей представлено у вигляді цитат, які супроводжуються тематичними ілюстраціями.

Візуальне наповнення стало невід'ємною складовою проєкту. У лонгріді використано архівні світлини, зображення з відкритих джерел, матеріали з особистих колекцій респондентів (із письмовою згодою на публікацію), а також фото з публічної бази платформи «Свідок» [17]. Усі зображення супроводжуються підписами з вказанням авторства й контексту зйомки. Використання візуальних ефектів — плавного з'явлення, ефекту затемнення при наведенні курсора, функції «до/після» — сприяло глибшому зануренню в атмосферу представлених подій.

Для перекладу матеріалів англійською мовою було використано комбінацію інструментів: автоматизований переклад через Google Translate API

[25], стилістична адаптація за допомогою мовної моделі ChatGPT [24], а також подальша редакторська вичитка. Такий підхід дозволив зберегти автентичність наративу, точність формулювань і коректність термінології, що особливо важливо в матеріалах воєнної тематики та усних свідчень. Англomовну версію контенту реалізовано як дублікат основної сторінки, з опцією перемикання мови у верхній частині головного меню.

Значну увагу приділено й візуальному оформленню сайту: стримана кольорова палітра, контрастні шрифти, мінімалістичні графічні елементи сприяють концентрації уваги на змісті й водночас створюють відповідну емоційну атмосферу. Навігацію реалізовано за допомогою якорів, що полегшує переміщення між тематичними блоками. Інтерактивні карти, галереї, цитатники й ілюстрації сприяють кращому засвоєнню матеріалу.

У результаті реалізовано функціональну вебплатформу, що виконує інформаційну, аналітичну та меморіальну функції. Вона дозволяє аудиторії ознайомитися з особистими історіями, відтворити хроніку подій на основі перевірених даних і водночас зберегти гідність та емоційне забарвлення людського досвіду. Технічні засоби, структура сайту та підхід до візуалізації матеріалу відповідають вимогам сучасної цифрової журналістики та сприяють збереженню історичної пам'яті про події, що мають національне значення.

ВИСНОВКИ

У межах кваліфікаційного дослідження досягнуто поставленої мети — здійснено системний аналіз жанрових, тематичних і мультимедійних особливостей висвітлення окупації Херсона в сучасній українській журналістиці, а також створено журналістський мультимедійний проєкт *«Херсон: хроніки окупації»*, який документує персональний і колективний досвід мешканців міста в умовах тимчасової окупації. Практичне втілення супроводжувалося теоретичним осмисленням воєнної журналістики, що дозволило інтегрувати дослідницький і творчий компоненти в єдину медіаплатформу.

У процесі роботи проаналізовано жанрово-тематичне розмаїття сучасних журналістських проєктів, присвячених темі війни й окупації. Дослідження показало, що українські медіа активно використовують формати документального розслідування, інтерв'ю, спецрепортажів, мультимедійних лонгрідів і цифрових архівів. Ці жанрові рішення мають не лише інформаційну, а й меморіальну функцію, адже сприяють збереженню історичної пам'яті, документуванню воєнних злочинів і посиленню інформаційного спротиву в умовах гібридної війни. Водночас зростає значущість інтерактивних і мультимедійних форматів, що дають змогу глибше занурити аудиторію в наратив подій, поєднуючи емоційний вплив із аналітичністю подачі.

Особливу увагу зосереджено на аналізі журналістських проєктів, які стали референтними під час створення *«Херсон: хроніки окупації»*. Зокрема, *«Куп'янськ: історія окупації одного міста»* (Слідство.Інфо) продемонстрував ефективне застосування OSINT-методів, інтерактивних мап і документальної структури. Проєкти *«Голоси окупації»* (Ukrainer) та *«Голоси окупації. Лисичанськ»* (Свідомі) акцентують на прямій мові очевидців, що забезпечує високу довіру аудиторії. Документальний фільм *«Окупація: ціна слова»* продемонстрував потенціал аудіовізуального свідчення в умовах репресій проти журналістів. Узагальнення жанрових і структурних підходів дозволило розробити власну модель подачі матеріалу.

У практичній частині роботи реалізовано комплексну підготовку матеріалів. Проведено онлайн-опитування респондентів, які перебували в

окупованому Херсоні, що дало змогу отримати первинні свідчення з глибоким психологічним, соціальним і фактологічним наповненням. Анкета охоплювала ключові періоди: початок вторгнення, перші дні окупації, форми спротиву, досвід насильства, день деокупації, життя після звільнення. Завдяки відкритій структурі запитань сформовано багатогранні історії з драматургічною логікою викладу.

Доповненням до опитування стало інтерв'ю з військовослужбовцем ЗСУ — учасником оборони та деокупації Херсона. Його свідчення надали проєкту стратегічного виміру, посиливши документальний контекст і продемонструвавши взаємодію армії та цивільного населення.

Для верифікації даних застосовано OSINT-методи: аналіз відкритих джерел, публічних свідчень на платформі «Свідок», публікацій ЗМІ, геолокаційних фото, відео, волонтерських повідомлень. У створенні змістового фону використано академічні дослідження (Д. Мальчикової, І. Пилипенка, Н. Петрової, І. Рудус, Г. Михайленко, О. Черемісіна), які дозволили аналітично осмислити трансформації повсякденних практик, урбаністичного простору та ідентичності.

Особливістю проєкту є його реалізація як автономної вебплатформи на базі конструктора Wix. Структуру сайту сформовано за тематично-хронологічним принципом: від початку повномасштабного вторгнення до дня звільнення міста. У платформі поєднано текстовий наратив, інтерактивні мапи, фото- і відеоматеріали, пряму мову очевидців, візуальні ефекти. Реалізовано мобільну адаптацію, англomовну версію сайту, покращену навігацію, функції цитатників. Дизайн сайту витримано у стриманій кольоровій гамі відповідно до етичних стандартів.

Отже, проєкт *«Херсон: хроніки окупації»* є прикладом поєднання журналістського розслідування, лонгріду та цифрового сторітелінгу. Теоретично він доповнює науковий дискурс про функції журналістики в умовах війни, жанрові трансформації та формування цифрових архівів пам'яті. Практично — є зразком медіапродукту, що поєднує інформаційну, аналітичну й етичну функції. Зібраний і представлений матеріал може бути корисним для істориків,

правозахисників, журналістів, викладачів, дослідників, а сама платформа — слугувати цифровим архівом подій окупації Херсона, зберігаючи голоси тих, хто пережив ці події.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аналіз воєнної журналістики у прифронтовому регіоні: розробка модифікованих функцій ЗМІ. URL: <http://195.20.96.242:5028/khkdkaxmlui/handle/123456789/2624> (дата звернення: 16.04.2025).
2. Букіна Н. В. Воєнний репортаж у сучасних медіа. URL: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/59484> (дата звернення: 16.04.2025).
3. Вайшенберг З. Новинна журналістика: навчальний посібник. 2-ге вид. Київ : Акад. Укр. Преси, 2011. 262 с. URL: <https://www.aup.com.ua/uploads/news-demo.pdf> (дата звернення: 16.04.2025).
4. «Голоси окупації. Лисичанськ». *Свідомі*. URL: <https://svidomi.in.ua/page/holosy-okupatsii-lysyhansk> (дата звернення: 16.04.2025).
5. «Голоси окупації». *Ukrainer*. URL: <https://www.ukrainer.net/thread/viyna/holosy-okupatsii/> (дата звернення: 16.04.2025).
6. ГО «Український ін-т медіа та комунікації». Огляд медіапроектів з протидії дезінформації в Україні в умовах повномасштабної війни. Аналітична записка. URL: https://internetfreedom.org.ua/media/attachments/2024/08/14/aba_umci_overview_of_mediaprojects_ua_web.pdf (дата звернення: 16.04.2025).
7. Документальне дослідження - що це таке, визначення та поняття. *Economy-Pedia.com*. URL: <https://uk.economy-pedia.com/11034867-documentary-research#menu-3> (дата звернення: 16.04.2025).
8. Кліницький Д. І. Вплив російсько-української війни на контент електронних медіа у період з 24.02.2022 по 24.02.2023 : магістерська. 2024. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/30085> (дата звернення: 16.04.2025).
9. Когут С. В. Як українські журналісти розслідують воєнні злочини Росії після 24 лютого 2022 року. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/25466> (дата звернення: 16.04.2025).

10. Колодій В. В. Інтерв'ю на особливо чутливі теми в медіа. Запоріжжя, 2024. 57 с. URL: <https://dspace.znu.edu.ua/jspui/handle/12345/19532> (дата звернення: 16.04.2025).
11. Куп'янськ: історія окупації одного міста. *Слідство.Інфо*. URL: <https://www.slidstvo.info/kupiansk-istoriia-okupatsii-odnoho-mista/#books> (дата звернення: 16.04.2025).
12. Кушпет К. О. Лонгрід як формат глибокого журналістського матеріалу. Запоріжжя, 2023. 36 с. URL: <https://dspace.znu.edu.ua/jspui/handle/12345/12672> (дата звернення: 16.04.2025).
13. Левченко О., Шульгіна В. Документальна журналістика як зброя інформаційної війни: український досвід. URL: <https://jrnl.nau.edu.ua/index.php/congress/article/view/19583> (дата звернення: 16.04.2025).
14. Михайленко Г. М. Досвід виїзду з окупованого Херсона крізь призму усної історії. *South archive (historical sciences)*. 2024. № 46. С. 37–44. URL: <https://doi.org/10.32999/ksu2786-5118/2024-46-4> (дата звернення: 16.04.2025).
15. Павлів В. Репортаж: між фактами та емоціями. Практичний посібник для журналістів. Львів : Вид-во Укр. катол. ун-ту, 2015. URL: <https://hdl.handle.net/20.500.14570/429> (дата звернення: 16.04.2025).
16. Петрова Н., Рудусь І. Українська ідентичність в умовах гібридної війни Росії проти України. Херсон. *Записки історичного факультету*. 2024. No. 33. Р. 24–32. URL: <https://doi.org/10.18524/2312-6825.2022.33.270452> (date of access: 16.04.2025).
17. Свідок. *Svidok.org*. URL: <https://svidok.org/> (date of access: 16.04.2025).
18. Симоніна Н. В. Класифікація сучасного телевізійного інтерв'ю. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Філологія. Соціальні комунікації*. 2012. № 27. С. 180–184. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuufilol_2012_27_39 (дата звернення: 16.04.2025).

19. Слідство.Інфо | Розслідування, репортажі, викриття. Окупація: ціна слова || Фільм Слідства.Інфо, 2023. YouTube.
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Xl1SR1zSTlc> (дата звернення: 16.04.2025).
20. Сова О. С. Жанрова типологія воєнного репортажу: діяхронно-синхронний вимір. Київ, 2024. URL: <https://dglb.nubip.edu.ua/handle/123456789/5660> (дата звернення: 16.04.2025).
21. Усманова О. Репортаж воєнного часу як джерело інформації для світової спільноти про події в Україні. *Журналістика миру під час війни: потенціал і можливості* : Міжнар. науково-практ. конф. в Запоріж. нац. ун-ті, м. Запоріжжя, 14 листоп. 2024 р. Запоріжжя, 2024. С. 292–295.
URL: <https://dspace.znu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/12345/25337/0061188.pdf?sequence=1&isAllowed=y#page=293> (дата звернення: 16.04.2025).
22. Ханіна С. О. Розповідь історії героя/ героїні журналістського матеріалу засобами мультимедіа: контекст російсько-української війни. Запоріжжя, 2024. 35 с. URL: <https://dspace.znu.edu.ua/jspui/handle/12345/19611> (дата звернення: 16.04.2025).
23. Черемісін О. В. Реконструкція початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну крізь призму усної історії на прикладі м. Херсон. *South archive (historical sciences)*. 2024. № 46. С. 45–51.
URL: <https://doi.org/10.32999/ksu2786-5118/2024-46-5> (дата звернення: 16.04.2025).
24. ChatGPT. <https://chatgpt.com/>. URL: <https://chatgpt.com/> (дата звернення: 16.04.2025).
25. Cloud Translation API | Google Cloud. Google Cloud.
URL: <https://cloud.google.com/translate/docs/reference/rest> (date of access: 16.04.2025).
26. Google Форми. URL: <https://docs.google.com/forms/u/0/> (дата звернення: 16.04.2025).
27. Malchykova D., Pylypenko I. Occupation urbicide: urban experience and everyday practices of the population (a case of Kherson, Ukraine). *Ekonomichna ta sotsialna*

geografiya. 2022. No. 88. P. 6–15. URL: <https://doi.org/10.17721/2413-7154/2022.88.6-15> (date of access: 16.04.2025).

28. Wix.com. Конструктор сайтів. URL: <https://uk.wix.com/> (дата звернення: 16.04.2025).